

СТАНОВИЩЕ

От проф. Иванка Стамболова, дм

Относно дисертационен труд на **Румяна Николова Лалева**

на тема: „Акушерски грижи за жени след раждането –подходи и възможности за оптимизиране ролята на акушерката” за присъждане на образователна и научна степен „доктор” в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве, научна специалност „Управление на здравните грижи”

Със Заповед № Р- 109-591/ 29.12.2021г. на Ректора на МУ Варна, съм избрана за член на Научно жури, а с Протокол №1/05.01. 2022г. съм определена да изготвя становище по процедура за придобиване на ОНС „Доктор” с кандидат ас. Румяна Николова Лалева.

Данни за процедурата

Със заповед на Ректора на МУ- Варна №109- 134/ 27.03.2020г. Румяна Лалева е зачислена като докторант на самостоятелна подготовка за придобиване на ОНС „доктор” в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4.Обществено здраве, научна специалност „Управление на здравните грижи”. Представен е протокол за успешно положен изпит за докторски минимум на основание Заповед на Ректора на МУ Варна с № Р- 109- 145/16.04.2021г. и Р- 109- 144/ 16.04.2021г. На основание Протокол КС № 240/06.12.2021г. и решение на катедрен съвет на катедра „Здравни грижи” относно готовността на докторанта за публична защита и Научно жури, Румяна Николова Лалева е отчислена с право на защита.

Кратки данни за професионалното развитие и квалификация на докторантката

Румяна Лалева е родена на 07.01.1969г. в гр. Каварна. През 1996г. успешно завършва специалност „акушерка” във Варна и работи последователно в АГ отделение на общинска болница Тервел и ДМСГД Винаца. В периода 1997- 2015г. работи последователно като акушерка в детско отделение, родилна зала и отделение по патологична бременност в СБАГЛ „Проф. Д-р Д. Стаменов”- Варна. Лалева се обучава в бакалавърска програма по „Управление на здравните грижи” в МУ Варна от 2008-2011г., а след това се дипломира успешно и като магистър по същата специалност.

От 2015г. Румяна Лалева е назначена за преподавател по практика на акушерки в катедра „Здравни грижи, а от м. Март 2018г. заема длъжност „асистент” в същата катедра на МУ Варна.

Ас. Лалева води учебно-практични занятия и учебна практика по редица учебни дисциплини: Философия и въведение в сестринските и акушерски грижи- теоретични основи; Специални грижи при бременни с нормална и патологична бременост; Специални грижи при родилки с нормално и патологично раждане; Специални грижи при жени с нормален и патологичен пуерпериум; Специални грижи при бременни и родилки в анестезиологията и интензивните грижи; Специални грижи при бременни, родилки и гинекологично болни жени с инфекциозни заболявания; Специални грижи за бременни и родилки с хирургични заболявания; Специални грижи при бременни, родилки и гинекологично болни със соматични заболявания; Специални грижи при гинекологични заболявания и Акушерски и сестрински грижи при онкологично болни жени.

Има висока публикационна активност - 26 публикации в български и чужди списания. Член в научни дружества: БАПЗГ, БАОЗ, БНДОЗ, АБА, ЕУРНА. Сертифицирана с първи и втори сертификат, участвала е в над 30 курса за следдипломно обучение. Владее руски ез. Ниво А1 и английски език В2.

Ас. Лалева се отличава с отлични професионални и лични качества –етичност, отговорност, креативност, комуникативни умения, умения за работа в екип и компютърни умения.

През 2020г. е придобила специалност по „Обществено здравеопазване” в МУ – Варна.

Основни характеристики на дисертационния труд

Научният труд съдържа 190 стандартни страници, адекватно структуриран в пет глави, последвани от изводи, препоръки и приноси. Трудът е богато онагледен с 81 фигури, 15 таблици и 10 приложения. Библиографският списък включва 178 литературни източника, от които 110 на кирилица, 50 на латиница и 18 интернет източника.

Актуалност на темата

Женското и детско здраве винаги са били на фокус, когато се анализира и оценява общественото здраве. Демографските резултати от последното национално преброяване на населението у нас през 2021г. затвърди тревожните тенденции за намаляване на раждаемостта и остаряване на населението. Това са най-значимите причини, за да потвърдим, че разработената в дисертационния труд тема е изключително важна и актуална. По време на бременността всяка жена се готви за момента, в които ще трябва да поеме грижите за детето, а тази подготовка трябва да протича с активното участие на медицински професионалист- акушерка. Полагането на грижи за новороденото в дома, след раждането на детето изисква от родителите усвояване на нови знания и умения, които често биват подценявани при наблюдението на бременността. Изборът на много млади хора да имат дете в последните години е труден поради редица причини. Една от тях е липсата на подкрепа и помощ при отглеждане на новороденото. Ролята и мястото на

акушерката в тези важни първи стъпки в родителство са неоспорими. В този смисъл научният труд на авторката е значим и актуален.

Цел, задачи и оценка на резултатите и приносите

Целта и задачите са ясно и точно формулирани. Формулирани и изпълнени са десет задачи, релевантни на целта. Формулираните работни хипотези са конкретни и ясни. Извършена е сериозна и добре организирана работа по отношение на собственото проучване. В изследването са включени три групи респонденти, събрани според изискванията и е разработен адекватен инструментариум. Използваните методи за проучването са разнообразни и взаимнодопълващи се, така, че дават възможност за обективно събиране и анализ на получените данни. Основната част от изследването е извършено самостоятелно от авторката.

След задълбочен анализ на литературни източници по проблема са определени основните задачи и организационни форми за предоставяне на акушерски грижи за родилката и новороденото у нас, в исторически аспект и понастоящем, както в нашата страна, така и в страни от ЕС. Анализирана е и законодателната база по този проблем. Проведеното изследване и получените резултати са достоверни и интересни. Използвани са подходящо надеждни информативни показатели. Приложените корелационни техники и сравнителни анализи между групите респонденти дават възможност да се установи, че настоящата организация на постнаталните грижи у нас създава предпоставки за пропуски и проблеми по отношение здравето на родилката и новороденото дете. Доказана е ролята и доверието в акушерката, както и необходимостта от регламентирани патронажни грижи. Направените изводи потвърждават формулираните хипотези в цялост.

Приемам приносите на докторантката, които са с теоритико-познавателно, практико-приложно и методично значение.

Във връзка с дисертационния труд са направени четири публикации, една от които в чужбина.

От прегледа на представените материали мога да заключа, че проведеното дисертационно изследване и публикации са в резултат на лично участие на докторанта, както и че направените изводи и приноси са изцяло нейна заслуга.

Автореферат

Представеният автореферат е изготвен според изискванията, с високо качество на илюстративния материал, обемът му е напълно достатъчен и отразява коректно и в пълнота дисертационния труд.

Заклучение

Дисертационният труд на Румяна Николова Лалева съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания, посочени в Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на МУ – Варна. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания, приети във връзка с Правилника на МУ – Варна за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторантката ас. Румяна Николова Лалева притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност „Управление на здравните грижи”, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено от дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’ на ас. Румяна Николова Лалева в докторска програма по научната специалност „Управление на здравните грижи”.

26.01.2022г.

Изготвил становището:

Проф. Иванка Стамболова, дм

